

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

**XV International Science Conference
«Self-development: the key to success
and personal growth»**

December 09-11, 2024

Plovdiv, Bulgaria

SELF-DEVELOPMENT: THE KEY TO SUCCESS AND PERSONAL GROWTH

Abstracts of XV International Scientific and Practical Conference

Plovdiv, Bulgaria
(December 09-11, 2024)

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40377-087-1

The XV International Scientific and Practical Conference «Self-development: the key to success and personal growth», December 09-11, 2024, Plovdiv, Bulgaria. 351 p.

Text Copyright © 2024 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2024 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Safarova K.F., Mammadova M.H. Frequency of plant regeneration in callus culture of immature wheat embryos depending on genotype. Abstracts of XV International Scientific and Practical Conference. Plovdiv, Bulgaria. Pp. 13-17.

URL: <https://eu-conf.com/en/events/self-development-the-key-to-success-and-personal-growth/>

49.	Дубовой О.В., Дубовой В.В., Медведева О.Г. ОСОБЛИВОСТІ ЕТАПУ СПОРТИВНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В СИСТЕМІ БАГАТОРІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАРАТИСТІВ	185
50.	Дубовой О.В., Дубовой В.В., Калін Є.О. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР У ПІДГОТОВЦІ ЮНИХ ДЗЮДОЇСТІВ ВІКОМ 6–7 РОКІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ТА ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ	188
51.	Лящук Д.В., Федчишин О.М. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	191
52.	Куртова О., Сергеев В. ВИХОВАННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ РЕГБІСТІВ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	194
53.	Павленко Т.С. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ У ДІЯЛЬНІСТЬ ОСВІТЯНСЬКИХ БІБЛІОТЕК	198
54.	Перець К.А., Костюк В.С. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	201
55.	Петрищук У.В., Іванишин І.І. ДОСЛІЖЕННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВІТАМІНУ РР, ЙОГО ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ТА ЗАСТОСУВАННЯ У ЛІКАРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ	204
56.	Романенко С., Лободров Б. ДО ПИТАННЯ ВАЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РУХОВИХ ЯКОСТЕЙ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ	211
PHILOLOGY		
57.	Дерді Е.Т., Ковач О.В. “FEATURES OF TRANSLATING HOUSEHOLD INSTRUCTIONS FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN”	214
58.	Тронь К.С. КЛАСИФІКАЦІЯ ОНІМІВ В РОМАНІ М. ЕТВУД "HANDMAID'S TALE"	218

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Лящук Дмитро Володимирович

аспірант спеціальності 015 Професійна освіта
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Федчишин Ольга Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Сучасна стратегія модернізації освіти передбачає, що в основу її оновлення мають бути покладені компетентності. Забезпечити формування усіх видів компетентностей у здобувачів освіти повинні викладачі, вчителі. Враховуючи, що фізика – наука експериментальна, пріоритетним для учнів при вивченні фізики є формування експериментальної компетентності.

Дослідженням питання формування експериментальної компетентності займалися багато науковців, зокрема Заболотний В., Галатюк Ю., Мендерецький В., Ляшенко О. та ін.

Експериментальна компетентність – це сукупність знань, умінь та навичок, необхідних для проведення наукових досліджень, аналізу отриманих даних та формулювання висновків. В контексті освіти, вона є ключовою для розвитку критичного мислення, творчих здібностей та підготовки майбутніх науковців. У науковій літературі під експериментальною компетентністю розуміють складні, творчі дії, що передбачають готовність людини діяти в нестандартних умовах, компонентами яких є вміння, що формуються на основі знань способів дій; освоєння вчителем фізики компетенцій у галузі фізичного навчального експерименту [2].

Серед основних засад формування експериментальної компетентності виділяють:

- експериментування у початковій школі – прості досліди з природними явищами, спостереження та постановка запитань;
- більш складні експерименти, використання лабораторного обладнання, формування гіпотез та їх перевірка у базовій школі;
- самостійне планування експериментів, аналіз результатів, написання звітів у старшій школі.

Також важливим у процесі формування експериментальної компетентності є наявність необхідного обладнання, приладів; доступність інформаційних

ресурсів – підручників, наукових статей, інтернет-ресурсів; підтримка викладача, вчителя – допомога у плануванні експериментів, аналізі результатів, розвитку навичок самостійної роботи.

Для ефективного формування експериментальної компетентності потрібно враховувати системний підхід, що передбачає виконання експериментів від простих до складних, інтеграцію з іншими предметами (поєднання фізики, хімії, біології та математики), практичну спрямованість, застосування отриманих знань для вирішення реальних проблем; розвиток ключових компетентностей таких як критичне мислення: аналіз інформації, формулювання висновків, оцінка достовірності даних; творчість: постановка оригінальних запитань, розробка нових експериментів; комунікація: презентація результатів досліджень, обговорення з однолітками та вчителем; співпраця: робота в групах, розподіл обов'язків та відповідальності.

До методів формування експериментальної компетентності належать:

- лабораторні роботи – планування, проведення та аналіз результатів дослідів;
- проєктна діяльність – розробка та реалізація власних наукових проєктів;
- наукові конкурси та олімпіади: участь у змаганнях, презентація результатів перед широкою аудиторією;
- використання сучасних технологій: комп'ютерне моделювання, 3D-друк, використання датчиків;
- популяризація науки: відвідування музеїв, наукових центрів, участь у наукових конференціях тощо.

Експериментальна компетентність – це фундаментальна здатність, яка дозволяє здобувачам освіти не просто запам'ятовувати фізичні закони, а розуміти їх, застосовувати на практиці та навіть відкривати нові знання. Її формування в процесі вивчення фізики є одним із ключових завдань сучасної освіти.

Формування експериментальної компетентності є можливим завдяки використанню експериментального методу навчання фізики. Саме експериментальний метод навчання має значний потенціал для реалізації інформаційної та управлінської функцій учнів, допомагає активізувати їх пізнавальні процеси та керувати ними, робить доступнішим навчальний матеріал з фізики, інтенсифікує самостійну діяльність учнів, дозволяє виконувати її в індивідуальному режимі [3].

Формування та розвиток експериментальної компетентності забезпечує розвиток наукового мислення, тобто формування вміння ставити запитання, формулювати гіпотези, проводити дослідження та аналізувати результати; підготовку до професійної діяльності: набуття практичних навичок, необхідних для роботи в наукових, інженерних та інших галузях; сприяє особистісному зростанню: розвиток критичного мислення, творчих здібностей, комунікативних навичок. Забезпечення необхідних умов, систематичний підхід до проведення експериментів та використання сучасних технологій дозволять зробити процес навчання фізики більш ефективним та цікавим.

Висновок: формування експериментальної компетентності – це тривалий і багатогранний процес, який вимагає спільних зусиль викладачів, вчителів, здобувачів освіти та батьків. Забезпечення сприятливих умов для експериментування, систематичний підхід до навчання та розвиток ключових компетентностей дозволять підготувати молоде покоління, здатне вирішувати складні наукові завдання та вносити свій внесок у розвиток суспільства.

Список літератури

1. Заболотний В.Ф., Демкова В. О. Експериментальна компетентність як складова професійної підготовки студентів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки.* 2015. – Вип. 127. С. 49-52.
2. Федчишин О. М. Навчальний фізичний експеримент у формуванні експериментальної компетентності учнів при вивченні фізики на профільному рівні. *Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова. Педагогічні науки: Реалії та перспективи.* Т. 5. Випуск 59. 2017 С. 198-203.
3. Федчишин О. М. Особливості реалізації експериментального методу навчання в класах гуманітарного спрямування: дис. ...кандидата пед. наук: 13.00.02 / НПУ ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2013. 266 с.